

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9943 af 03/01/2012 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse 1-12 om arbejdsskade - erhvervsevnetab - psykiske symptomer efter fysiske skader - reaktivering af forudgaaende PTSD

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 1214988-10

Ankestyrelsens principafgørelse 1-12 om arbejdsskade - erhvervsevnetab - psykiske symptomer efter fysiske skader - reaktivering af forudgaaende PTSD

Resume:

Ankestyrelsen fandt, at der ikke var umiddelbar sammenhæng mellem arbejdsskaden og tilskadekomnes psykiske sygdom. Det var overvejende sandsynligt, at arbejdsskadens følger ikke kunne tilskrives hele det samlede tab af erhvervsevne.

Det samlede tab af erhvervsevne blev fastsat til ca. 75 procent. Arbejdsskadens følger udgjorde ca. halvdelen heraf svarende til 35 procent.

Tilskadekomne fik ved arbejdsskaden smerter og let bevægeindskrænkning i nakken samt hovedpine. Efter arbejdsskaden fik tilskadekomne en svær depression. Han vendte aldrig tilbage til arbejdsmarkedet igen og fik tilkendt førtidspension primært på grundlag af psykisk sygdom.

Tilskadekomne var flygtet fra krigen på Balkan. I Danmark blev han forenet med sin familie. Han havde forud for arbejdsskaden gennem en lang årrække en stabil indtægt og tilknytning til arbejdsmarkedet. I efterforløbet af arbejdsskaden blev forudgående PTSD reaktiveret. Vi lagde vægt på, at reaktiveringen af PTSD var blevet fremskyndet ved arbejdsskaden.

Efter arbejdsskadesikringsloven er efterfølgende tilkomne gener en følge efter arbejdsskaden, med mindre overvejende sandsynlighed taler herimod.

Ved vurderingen af fastsættelse af erhvervsevnetabet i sager, hvor der i forlængelse af en anerkendt fysisk arbejdsskade opstår psykiske symptomer, skal følgende forhold indgå:

- Den tidsmæssige sammenhæng mellem den fysiske skade og de psykiske symptomers opståen
- Arbejdsskadens karakter og omfang
- Eventuelle psykiske diagnoser
- Havde tilskadekomne psykiske symptomer forud for arbejdsskaden
- Livsforløb og andre psykiske belastninger udover arbejdsskaden og dens følger

Love:

Lov om arbejdsskadesikring - lovbekendtgørelse nr. 848 af 7. september 2009 - § 12 og § 17

Afgørelse:

Ankestyrelsen har i principielt møde truffet afgørelse i din sag om erstatning for tab af erhvervsevne.

Vi har besluttet at behandle sagen principielt til belysning af spørgsmålet om fastsættelse af erhvervsevnetabet i sager, hvor der opstår psykiske symptomer efter fysiske skader.

Resultatet er

- Du har ret til erstatning for tab af erhvervsevne på 35 procent. Vi forhøjer derfor erstatningen fra 25 til 35 procent

Vi ændrer således Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.

Du vil høre fra Arbejdsskadestyrelsen, som vil beregne den nye erstatning for tab af erhvervsevne og sørge for, at beløbet bliver udbetalt.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen om erhvervsevnetab

Vi har skønsmæssigt fastsat dit samlede tab af erhvervsevne til ca. 75 procent.

Vi har navnlig lagt vægt på pensionssagens akter, hvorefter du kun har en begrænset erhvervsevne tilbage. Det har på grund af din psykiske sygdom ikke været muligt at arbejdsprøve dig. Du er dog ikke helt uden erhvervsevne.

Du har fysiske gener i form af meniskskade i højre knæ, rygsmerter og kronisk bronkitis samt følgerne efter arbejdsskaden med nakkesmerter, hovedpine og let bevægeindskrænkning. Endvidere har du efter arbejdsskaden fået en svær depression. Der er tale om svære symptomer med generaliseret angst for at miste, træthed, tristhed, anspændthed, rastløshed, irritabilitet, dårlig nattesøvn, manglende overskud til at være sammen med andre mennesker og paranoide forestillinger. Prognosen for bedring er dårlig ifølge de lægelige oplysninger til sagen.

Vi finder det overvejende sandsynligt, at arbejdsskadens følger ikke kan tilskrives hele det samlede tab af erhvervsevne.

Den primære årsag til overgangen til førtidspension er ifølge oplysningerne i pensionssagen din psykiske sygdom.

Det er vores vurdering, at der ikke umiddelbart er årsagssammenhæng mellem arbejdsskaden og din nuværende psykiske sygdom. Vi finder det sandsynligt, at du har oplevet symptomer på post traumatisk stress (PTSD) forud for arbejdsskaden. Vi skønner, at du gennem mange år har magtet at håndtere de psykiske belastninger, du var udsat for i din ungdom i AA og under din flugt til Danmark, således at de ikke har påvirket din hverdag. Det kræver dog vedvarende psykiske ressourcer at holde oplevelserne væk fra bevidstheden. Efter lægefaglig vurdering er det derfor ikke ualmindeligt, at PTSD symptomer forværres i forbindelse med, at de mentale ressourcer mindskes med alderen samt i forbindelse med belastninger i øvrigt i tilværelsen.

På grund af tidligere post traumatisk syndrom skønner vi, at du er i større risiko for at udvikle en depression ved belastning. Vi finder det sandsynligt, at andre belastninger end arbejdsskaden ville have kunnet give svære depressive symptomer, hvorunder der kunne forventes reaktivering af post traumatiske symptomer. Vi vurderer dog, at dine psykiske gener i form af en reaktivering af PTSD og psykose er blevet fremskyndet ved arbejdsskaden.

Vi har skønsmæssigt fastsat erhvervsevnetabet efter arbejdsskaden til 35 procent svarende til ca. ½ af det samlede tab.

Ved afvejningen af erhvervsevnetabet størrelse har vi lagt vægt på, at du gennem årene forud for arbejdsskaden har haft en stabil indtægt og tilknytning til arbejdsmarkedet. Du var velfungerende arbejdsmæssigt og socialt. Du har før arbejdsskaden alene haft små helbredsmæssige skavanker, som ikke har nedsat din arbejdsmæssige funktionsevne. Du var ligeledes før arbejdsskaden ifølge oplysningerne til sagen ikke hæmmet af psykiske gener.

Efter arbejdsskaden vendte du ikke tilbage på arbejdsmarkedet, men blev sygemeldt og overgik derefter til førtidspension. Der er således tidsmæssig sammenhæng mellem arbejdsskaden og reaktiveringen af din psykiske sygdom. Der ses ikke i sagen at være private sorger eller belastninger, som har bidraget til udviklingen af din psykiske sygdom.

Endvidere er der ved afvejningen af skønnet lagt vægt på, at du alene har beskedne fysiske følger af arbejdsskaden. Herudover er det tillagt betydning, at hændelsen ikke er egnet til at medføre psykisk sygdom.

Det fremgår af sagen, at du er BB-CC og opvokset i en stabil og tryk familie på en gård i BB. Du fik 12 års skolegang og har arbejdet som bogholder. Din ungdom var præget af borgerkrigen på Balkan med utryghed og vold. Da du blev indkaldt til militærtjeneste, hvor du skulle deltage i krigen på serbisk side, flygtede du via AA til Danmark.

Du kom til Danmark i 1991, og blev herefter genforenet med din kone og din søn. Du og din kone deltog i sprogundervisning, og I kom begge hurtigt i arbejde. I fik i alt tre børn, der alle er velfungerende og i gang med uddannelse. I fik opbygget et godt netværk i den provinsby, hvor I bor.

Du har, siden du fik opholdstilladelse i Danmark, haft arbejde nogenlunde uafbrudt. Du har været ansat i ufaglærte jobs i forskellige produktionsvirksomheder, og har i årene før arbejdsskaden haft en A-indkomst på ca. 235.000 kr. i 2005, 314.000 kr. i 2006, 259.000 kr. i 2007 og ca. 300.000 kr. i 2008. Du har således haft en stabil indtægt i årene før skaden.

I august 2008 blev du udsat for en arbejdsulykke, hvor du skulle samle rør. Du var kravlet ca. to-tre meter op på en stak rør. Du mistede imidlertid balancen, og gled baglæns ned over rørene og faldt på gulvet, der var af cement.

Du er blevet tilkendt 5 procent i mén for daglige nakkesmerter, hovedpine og let bevægeindskrænkning.

Efter ulykken blev du sygemeldt og vendte ikke siden tilbage til dit arbejde. Du blev afskediget fire måneder efter ulykken og tilkendt førtidspension den 1. marts 2010.

Oplysningerne fremgår særligt af speciallægeerklæring af 28. august 2009 fra speciallæge i neurologi DD, skatteoplysninger fra 2005 til 2008, speciallægeerklæring af 20. oktober 2009 fra speciallæge i ortopædkirurgi EE, pensionssagens akter og speciallægeerklæring af 11. december 2009 fra psykiater FF.

Bemærkninger til klagen

Forsikringsselskabet har i anken gjort opmærksom på, at der er tale om en beskeden skade, og at den er så lille, at den ikke har haft indflydelse på din hverdag og tilkendelsen af førtidspension, som skyldes andre sygdomme, herunder den psykiske sygdom.

Dit forbund har anført, at du har været i ordinær beskæftigelse indtil arbejdsskaden, og at det alene findes relevant at fradrage halvdelen af det samlede tab som følge af den psykiske sygdom.

Vi henviser til begrundelsen for afgørelsen ovenover, hvor forsikringsselskabets og forbundets argumenter er indgået.

Oplysningerne i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af

- de oplysninger, som forelå, da Arbejdsskadestyrelsen traf afgørelse i sagen

- Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 22. juni 2010. Ved denne afgørelse fik du 25 procent i erhvervsevnetab.
- klagen til Ankestyrelsen
- Arbejdsskadestyrelsens brev om genvurdering

Ankestyrelsens lægekonsulent har vejledt om de lægelige spørgsmål i sagen.